

MỤC LỤC

A. ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
I. Lý do chọn đề tài	1
II. Thời gian nghiên cứu:	2
III. Đối tượng nghiên cứu:	2
IV. Phạm vi nghiên cứu: Trường THCS Thanh Liệt, Huyện Thanh Trì.	2
B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ	3
I. Cơ sở lý luận.....	3
II. Cở sở thực tiễn.....	3
1.Thuận lợi	3
2. Khó khăn	4
3. Kết quả điều tra thực trạng:	4
III. Nội dung và giải pháp thực hiện	5
1. Giải pháp 1: Tìm hiểu hoàn cảnh gia đình và tâm sinh lí của từng học sinh:	5
2. Giải pháp 2: Xây dựng được một tập thể lớp vững mạnh, đoàn kết	6
3.Giải pháp 3: Giáo dục đạo đức cho học sinh (đặc biệt học sinh cá biệt)... ..	6
4. Giải pháp 4: Giáo viên chủ nhiệm cần tổ chức, khuyến khích học sinh mạnh dạn tham gia các phong trào, hoạt động tập thể.	9
IV. Kết quả triển khai áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.	10
V. Hiệu quả áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.....	11
C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ.....	13
I. Kết luận	13
II. Khuyến nghị	13
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

A. ĐẶT VẤN ĐỀ

I. Lý do chọn đề tài

Giáo dục là một môn khoa học và là một nghệ thuật. Là một giáo viên, chúng ta không đơn thuần chỉ là dạy học, truyền đạt kiến thức từ sách vở đến cho học sinh mà chúng ta còn cần phải giáo dục, uốn nắn và rèn luyện về từng hành vi đạo đức đơn giản nhất cho các em, để từ đó các em hình thành nhân cách và phẩm chất tốt đẹp. Điều đó quả thực không đơn giản, bởi lẽ trong một lớp học mỗi em học sinh, tính cách, tâm lí, đạo đức khác nhau. Có em ngoan ngoãn vâng lời, có em hiếu động, nghịch ngợm, có em trầm tính, ít biểu lộ cảm xúc, có những em học sinh cá biệt,.....đặc biệt là các em ở lứa tuổi THCS, lứa tuổi mà sự thay đổi về mặt tâm lí là rất lớn, muốn thể hiện bản thân mình đã lớn nhưng cũng rất trẻ con. Học sinh có sự phát triển về tâm lý mạnh mẽ, ở các em luôn có hai tính đối lập nhau “vừa tính trẻ con, vừa tính người lớn” chính vì vậy các em thường muốn khẳng định mình, muốn làm người lớn gây ra buớng bình ở học sinh. Ở giai đoạn này học sinh bước vào tuổi dậy thì, tâm lý các em chưa ổn định, có lúc chưa kiềm chế được cảm xúc dễ bị kích động, bực tức, cáu gắt, dễ bị lôi kéo...

Trong công cuộc đổi mới kinh tế xã hội đang diễn ra không ngừng như hiện nay, xã hội đòi hỏi phải có những người lao động mới, có bản lĩnh, có năng lực, chủ động sáng tạo, dám nghĩ dám làm thích ứng được với thực tiễn xã hội luôn thay đổi và phát triển. Nhưng thật đáng lo ngại khi hiện nay đạo đức học sinh lại có những biểu hiện xuống cấp tăng theo lứa tuổi và bậc học. Do tính hiếu động, sự lôi kéo của bạn bè xấu, sự thiếu quan tâm của gia đình, nhà trường và xã hội. Vô tình đã thu hút các em vào những việc làm không tốt, các em thường tỏ ra chai lì, không cảm thấy xấu hổ khi bị phê bình, có phản ứng gay gắt, không lành mạnh... Những học sinh này thường biện hộ cho hành vi sai lệch của mình. Các em thường lừa dối cha mẹ, thầy cô, có em còn đánh nhau trong và ngoài nhà trường, bắt chước những thói hư tật xấu của bạn bè xấu. Do đó sẽ dẫn đến tình trạng phạm pháp ở lứa tuổi thanh thiếu niên ngày càng tăng. Gần đây, trên các phương tiện thông tin báo chí, truyền hình, internet... đã lên tiếng khá nhiều về hiện tượng học sinh chưa ngoan, học sinh bỏ học tụ tập băng nhóm, gây gỗ đánh nhau gây thương tích, nguy hiểm hơn là tình trạng học sinh vô cảm với những hành vi sai trái của bạn. Vấn đề này đã trở thành một mối quan ngại của dư luận, nhất là đối với gia đình và nhà trường. Thật khó để đưa các em vào một khuôn khổ nhất định. Để làm được điều này, đòi hỏi mỗi giáo viên nói chung và quan trọng hơn cả là giáo viên chủ nhiệm nói riêng phải có những cách giáo dục khác nhau phù hợp với từng đối tượng học sinh. Chính vì vậy mà công tác chủ nhiệm lớp là một việc hết sức quan trọng và cần thiết ngay. Nhận thấy được điều này, tôi

luôn bản khoăn suy nghĩ, luôn đặt câu hỏi phải làm sao, làm như thế nào để giáo dục các em những chuẩn mực đạo đức, ý thức kỉ luật, chấp hành nội quy, quy chế của nhà trường, của lớp, biết phân biệt cái tốt, cái xấu, cái thiện cái ác, biết đoàn kết yêu thương nhau trong cuộc sống, giúp đỡ nhau trong học tập, xây dựng tập thể lớp vững mạnh và trở thành những con ngoan trò giỏi.

Từ những kinh nghiệm mà bản thân đã tiến hành học tập, nghiên cứu, tích lũy trong công tác chủ nhiệm lớp trong những năm qua, tôi mạnh dạn đưa ra sáng kiến kinh nghiệm : **“ Một số giải pháp giáo dục học sinh cá biệt thực hiện tốt nội quy trường lớp cấp THCS”**. Hy vọng đề tài này sẽ góp phần tích cực trong việc giúp học sinh hình thành nhân cách tốt trong thời đại hiện nay.

II. Thời gian nghiên cứu: Từ tháng 9 năm 2024 - tháng 4 năm 2025.

III. Đối tượng nghiên cứu:

Các giải pháp giúp giáo dục học sinh cá biệt thực hiện tốt nội quy tại trường THCS Thanh Liet, Huyện Thanh Trì, Hà Nội

IV. Phạm vi nghiên cứu: Trường THCS Thanh Liet, Huyện Thanh Trì.

B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Cơ sở lý luận.

Công tác chủ nhiệm là một nhiệm vụ vô cùng quan trọng trong công tác giáo dục của nhà trường, đồng thời góp phần to lớn trong việc xây dựng rèn luyện đạo đức và nhân cách của người học sinh. Đặc biệt trong thời đại hiện nay sự tiến bộ của khoa học kỹ thuật. Xã hội ngày càng đổi mới, học sinh được tiếp xúc với nhiều nguồn thông tin đa chiều, tốt xấu đan xen.

Trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh cá biệt, giáo viên chủ nhiệm giữ vai trò quan trọng, không chỉ là người dạy chữ mà còn là người cha, người mẹ dạy dỗ, uốn nắn đạo đức, là người bạn gần gũi để các em bày tỏ những suy nghĩ của bản thân, giúp các em tiến bộ trong học tập và cuộc sống. Giáo viên chủ nhiệm là người góp phần không nhỏ hình thành và nuôi dưỡng nhân cách của học sinh.

Trong giai đoạn hiện nay, công tác chủ nhiệm lớp ngày càng đòi hỏi sự dày công của người giáo viên bởi yêu cầu ngày càng cao của xã hội đang phát triển, bởi tình hình cuộc sống vẫn đang tồn tại những tác động xấu đến học sinh, không ít phụ huynh đã giao phó việc giáo dục con cái cho nhà trường. Là một giáo viên chủ nhiệm, bản thân tôi rất mong muốn học trò của mình là những con ngoan, trò giỏi để sau này lớn lên các em tự tin, năng động, bản lĩnh bước vào đời, trở thành những người công dân có ích cho xã hội.

II. Cơ sở thực tiễn

Trường THCS Thanh Liệt, thuộc xã Thanh Liệt, nằm ở phía Tây bắc của huyện Thanh Trì. Xã Thanh Liệt nổi tiếng về truyền thống học hành thành đạt. Nơi đây là quê hương của lão tướng Phạm Tu, quê hương của thầy giáo Chu Văn An - vị “*Thánh sư*” của nền giáo dục Nho học Việt Nam. Xã Thanh Liệt là một xã ven đô đang trên đà phát triển, tốc độ đô thị hoá nhanh. Đời sống và điều kiện kinh tế nhân dân từng bước được nâng cao. Nhiều năm qua, dưới sự chỉ đạo sát sao của các cấp, các ngành, đặc biệt là sự chỉ đạo của Phòng GD& T huyện Thanh Trì, nhà trường đã có nhiều chuyển biến rõ nét. Nhà trường trong những năm gần đây đã có rất nhiều giải pháp để nâng cao chất lượng và ý thức chấp hành nội quy đối với học sinh.

1. Thuận lợi

+ **Về phía giáo viên:** Giáo viên chủ nhiệm nhận được sự chỉ đạo, quan tâm sâu sát của chi bộ Đảng, của Ban Giám Hiệu nhà trường, của Công đoàn giáo dục cơ sở, cùng sự giúp đỡ của tất cả các ban ngành trong HĐSP nhà trường.. Đội ngũ các thầy cô giáo bộ môn nhiệt tình, yêu nghề và trách nhiệm cao, chuyên môn vững vàng.

- Bản thân tôi đã có nhiều năm làm công tác chủ nhiệm.

+ Về phía học sinh:

- Đa số các em ngoan, có ý thức trong học tập và rèn luyện đạo đức.
- Đa số học sinh có ý thức xây dựng tập thể đoàn kết.
- Đa số phụ huynh quan tâm đến việc học tập của con em mình.

2. Khó khăn

+ Về phía Giáo viên:

- Học hỏi tham khảo qua các đồng nghiệp nhưng đa số đồng nghiệp có những biện pháp mang tính tự phát, ngẫu hứng chưa có phương pháp rõ ràng.
- Chưa có chuẩn kỹ năng kiến thức cũng không có yêu cầu cụ thể rõ ràng về việc chủ nhiệm của từng khối lớp.
- Các buổi tập huấn về công tác chủ nhiệm còn quá ít.

+ Về phía học sinh:

- Cấp THCS là lứa tuổi đang tập làm người lớn, chưa có nhiều kinh nghiệm về kỹ năng sống
- Nhiều em có học lực khá giỏi nhưng việc thực hiện nề nếp vẫn chưa tốt, các kỹ năng sống khác vẫn còn hạn chế.
- Một số em có hoàn cảnh kinh tế khó khăn ảnh hưởng đến học tập của các em.
- Một số em học tập trong hoàn cảnh thiếu thốn tình cảm, chỉ ở với bố hoặc mẹ hoặc bố mẹ đi làm ăn xa.

3. Kết quả điều tra thực trạng:

* Hạnh kiểm: Năm học trước lớp tôi hiện đang chủ nhiệm

Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
41	89,23%	05	10,87%	0	0%	0	0%

*Năm học này: Qua kết quả học kì I năm học 2024 – 2025

Tốt		Khá		Trung bình		Yếu	
43	93,48%	03	6,52%	0	0%	0	0%

- Lứa tuổi học sinh THCS là lứa tuổi “khó bảo” bởi vì đây là thời kì chuyển tiếp từ tuổi thơ sang tuổi trưởng thành, là lứa tuổi có bước nhảy vọt cả về thể chất lẫn tinh thần. Các em luôn muốn làm theo ý thích của bản thân, thích tìm hiểu và khám phá thế giới xung quanh. Chính vì vậy nên các em rất dễ bị cám dỗ và đi vào con đường xấu nếu không có sự quan tâm và giáo dục các em kịp thời. Muốn làm được điều này, công tác chủ nhiệm lớp là một trong những yếu tố quan trọng

nhất mà giáo viên cần phải thực hiện. Mỗi giáo viên cần có những biện pháp cụ thể riêng, những cách làm việc riêng và luôn có sự đổi mới, có những biện pháp tích cực để tạo sự mới mẻ, ham thích đối với học sinh nhằm thúc đẩy các em thực hiện tốt những yêu cầu mà giáo viên đưa ra.

III. Nội dung và giải pháp thực hiện

Phát huy tính gương mẫu, tinh thần tự học, sáng tạo của cán bộ, giáo viên, nhân viên, đảm bảo kỉ cương trong nhà trường, phát huy tinh thần trách nhiệm, tình thương của thầy cô giáo đối với học sinh, trong phạm vi nghiên cứu của mình, tôi đưa ra một số giải pháp trong công tác chủ nhiệm có ý thức học tập tốt hơn:

1. Giải pháp 1: Tìm hiểu hoàn cảnh gia đình và tâm sinh lí của từng học sinh

Đây là một yếu tố cũng không kém phần quan trọng. Ngay sau khi được phân công làm công tác chủ nhiệm lớp việc đầu tiên là tôi xem hồ sơ lí lịch học sinh. Việc này giúp giáo viên chủ nhiệm có cảm giác thân thuộc với học sinh, đồng thời cũng giúp có cái nhìn sơ qua về tình hình học tập cũng như rèn luyện của các em ở các lớp dưới. Đồng thời cũng giúp giáo viên chủ nhiệm nắm bắt nhanh hoàn cảnh gia đình học sinh mình sẽ tiếp nhận.

Do không nhận thức đầy đủ về việc học của con em nên gia đình thiếu sự quan tâm đối với học sinh. Về nhà phụ huynh chưa nhắc nhở các em học bài, không định hướng được cho các em, một số các em có suy nghĩ tiêu cực là không biết học để làm gì. Với các trường hợp này, giáo viên chủ nhiệm nên dành nhiều thời gian đến thăm gia đình học sinh để cùng với phụ huynh quan tâm đến con em mình hơn. Đặc biệt tại các buổi gặp gỡ này, giáo viên cũng cần trao đổi với phụ huynh nhằm giúp học sinh tạo động lực, sống có mục tiêu để phấn đấu trong học tập, hướng tới tương lai. Giáo viên phải tạo được mối liên hệ mật thiết với gia đình học sinh. Với học sinh cá biệt, sự động viên của giáo viên chủ nhiệm và gia đình có vai trò rất quan trọng.

Sau khi đã xác định được các đối tượng học sinh thuộc dạng cá biệt trong lớp cần tổ chức theo dõi và đánh giá một cách khách quan, trung thực, đúng bản chất của vấn đề. Liệt kê ra các nguyên nhân, các lý do mà các em thường vi phạm và mắc phải; liệt kê số lần các em vi phạm, sau mỗi lần đó đã có ai nhắc nhở, giáo dục chưa? Đã cho các em suy ngẫm về lỗi của mình và đã hứa khắc phục hay chưa?... Cũng cần phải ghi chép rõ ràng để làm cơ sở cho việc xây dựng các biện pháp giáo dục.

Giáo viên chủ nhiệm phối kết hợp chặt chẽ với các giáo viên bộ môn để giáo dục học sinh không đi học chuyên cần và thường vi phạm nội quy, giáo viên chủ nhiệm cần thường xuyên báo cáo, trao đổi để tháo gỡ những vướng mắc trong quá trình

công tác với ban giám hiệu nhà trường để đề ra các biện pháp giáo dục học sinh cá biệt lớp mình.

Lớp tôi hiện đang chủ nhiệm nổi lên có ba học sinh rất cá biệt. Ba em này vì phạm nhiều lần, nhắc nhở nhiều lần mà các em vẫn cứ tái phạm. Qua tìm hiểu từ bạn bè và đặc biệt tôi đến từng nhà của từng học sinh tìm hiểu và trao đổi trực tiếp với phụ huynh của các em học sinh này. Sau một thời gian phối hợp cùng gia đình và giáo viên bộ môn trong lớp, các em đã có sự chuyển biến tích cực rõ rệt.

2. Giải pháp 2: Xây dựng được một tập thể lớp vững mạnh, đoàn kết

Tập thể lớp là yếu tố vô cùng quan trọng nhằm tạo ra một không khí học tập, vui chơi lành mạnh, giúp các em mạnh dạn không tự ti. Đây cũng là một kênh thông tin để giáo viên chủ nhiệm giúp đỡ các học sinh chưa ngoan tiến bộ. Có những em khi bố mẹ hoặc thầy cô giáo nhắc nhở sẽ có cảm giác “giáo điều”, “sách vở” nhưng khi bạn nói thì rất dễ chấp nhận. Vì vậy, giáo viên chủ nhiệm tạo không khí lớp học đầm ấm, nhẹ nhàng để tất cả học sinh không phải “sợ” đến trường. Có như vậy mới thu hút được sự tham gia tích cực của tất cả các em học sinh. Khi các em tham gia các hoạt động tập thể sẽ giúp giáo viên chủ nhiệm nắm bắt được hoàn cảnh của các em, nắm bắt kịp thời tâm tư nguyện vọng của các em để đưa ra những biện pháp giúp đỡ. Lớp học đối với các em sẽ trở thành một gia đình.

Học sinh cấp THCS chưa làm chủ được bản thân, chưa nhận thức được điều gì là đúng và điều gì là sai. Chính vì thế, nếu môi trường tác động tốt thì các em sẽ có những hành vi và đạo đức tốt, còn ngược lại có thể các em sẽ hư hỏng, dối trá, mất tư cách, đạo đức kém.... Vì vậy chúng ta cần những giải pháp thích hợp để giáo dục và định hướng đúng đắn cho các em. Có như vậy, chúng ta mới giáo dục học sinh ở bậc trung học cơ sở phát triển một cách đúng nhất về nhân cách cũng như nhận thức của lứa tuổi mình, đặc biệt là các em cá biệt, giáo viên cần có cần có những biện pháp riêng, phù hợp với hoàn cảnh của từng em, từ đó mới hướng các em đi vào nề nếp.

3. Giải pháp 3: Giáo dục đạo đức cho học sinh (đặc biệt học sinh cá biệt)

Bản thân tôi nhận thấy rằng, các em trở thành học sinh cá biệt như vậy là do nhiều nguyên nhân, trong đó phải kể đến những nguyên nhân chính là do : hoàn cảnh gia đình, sự thờ ơ của xã hội và gia đình trong việc giáo dục và dạy dỗ các em. Từ đó tôi có cơ sở để đề xuất các giải pháp như sau:

****Về phía giáo viên :***

+ Trước hết phải có cái “Tâm”. Xuất phát từ chữ tâm ấy sẽ dễ dàng tiếp cận được các em học sinh, sự bao dung và sự chịu khó sẽ giúp cho giáo viên dễ dàng thuyết phục giáo dục được các học sinh. Cũng từ chữ tâm ấy, sẽ đẩy trách nhiệm, nghĩa

vụ của giáo viên chủ nhiệm lên tầm cao hơn, từ đó trấn trở, suy nghĩ đưa ra biện pháp giáo dục phù hợp với từng đối tượng.

+ Giáo viên phải tôn trọng học sinh dạng cá biệt này. Đồng thời phải có lòng tin với các em, tin tưởng các em để giao một số công việc phù hợp của lớp cho các em phụ trách.

+ Tuyệt đối, giáo viên không được xúc phạm danh dự đến các em học sinh trước tập thể lớp.

+ Giáo viên phải chịu khó lắng nghe tâm sự của các em, thường xuyên quan tâm và hỏi thăm, chăm sóc các em trong các điều kiện có thể. Từ đó mới tìm hiểu được nguyên nhân chính dẫn đến sự cá biệt của các em mà tìm giải pháp cho phù hợp. an ủi và động viên kịp thời các em khi phát hiện những bi kịch, chuyện buồn mà gia đình cũng như xã hội mang lại.

+ Giáo viên phải giữ được chữ tín đối với học sinh cả chuyên môn lẫn nhân cách sống. Đã hứa làm việc gì thì phải làm đến nơi đến chốn.

Với những vấn đề trên, nếu giáo viên áp dụng được sẽ rất dễ dàng tiếp cận và tìm hiểu mọi vấn đề phát sinh khi cần thiết. Thực tế trong những năm qua, với những vấn đề ấy, bản thân tôi đã được các em học sinh cá biệt phải tôn trọng. Ban đầu các học sinh cá biệt sống rất tách rời tập thể, thấy cô giáo thì ghét cay, ghét đắng, xong dần dần, tôi đã giúp cho các em hiểu được vấn đề và hiện nay đa số các em sống rất gần gũi với các bạn trong lớp. Đặc biệt bất kỳ chuyện gì xảy ra, dù lớn hay nhỏ các em này cũng đều tâm sự và chia sẻ với tôi từ niềm vui đến nỗi buồn. Chính điều đó dần dần, tôi đã giúp các em tránh được sự tự ti và mặc cảm ban đầu.

****Về phía học sinh :***

+ Giáo viên chủ nhiệm phải nắm được đặc điểm, hoàn cảnh cụ thể của từng gia đình học sinh cá biệt để từ đó hiểu rõ nguyên nhân, tránh sự xúc phạm vô tình đến các em.

+ Giáo viên phải tìm hiểu, khai thác những điểm tốt và điểm yếu của học sinh để tác động làm thay đổi tính cách của học sinh cá biệt. Gặp riêng từng em, hỏi thăm việc học tập và gia đình của các em. Sau đó phân tích những hành vi mà các em đã gây ra đúng sai như thế nào? Tìm hiểu lý do vì sao các em đó lại có hành vi ấy?

+ Giáo viên chủ nhiệm cần có uy và có sức cảm hóa thuyết phục, có bản lĩnh để xử lý kịp thời các tình huống do học sinh gây ra một cách công tâm và “có lý có tình”. Giáo viên chủ nhiệm thường xuyên kiểm tra theo dõi việc thực hiện nội quy của lớp, khen chê kịp thời. Sử dụng phương pháp giáo dục tình cảm trong mọi lúc. Phải lồng ghép giáo dục ý thức, kỹ năng sống cho học sinh trong giờ sinh

hoạt lớp bằng hình thức kể chuyện đưa ra một tình huống cho học sinh tự do thảo luận, đưa ra suy nghĩ sau đó giáo viên chốt lại vấn đề.

+ Tăng cường mối quan hệ giữa giáo viên chủ nhiệm và phụ huynh để kịp thời uốn nắn những hành động, những biểu hiện bất thường trong lối sống từ đó cùng nhau đưa ra những biện pháp phù hợp.

****Về phía gia đình:***

+ Phải thuyết phục được gia đình tạo mọi điều kiện tốt nhất để con em mình học tập, đồng thời nhắc nhở phụ huynh phải thường xuyên quan tâm đến việc học của con em mình. Giữa nhà trường và gia đình phải có sự kết hợp chặt chẽ, sự kết hợp giáo dục này phải diễn ra thật tế nhị và thường xuyên. Gia đình phải xem việc giáo dục con em không phải là chỉ riêng nhà trường mà cần phải có một phần trách nhiệm rất lớn từ gia đình.

+ Thuyết phục gia đình quan tâm, hạn chế cho các em tham gia vào các nhóm học sinh chưa ngoan ở địa phương

+ Thiết lập sổ theo dõi giữa gia đình và lớp: Hàng ngày, giáo viên đánh giá nhận xét việc học tập cũng như chấp hành nội quy vào sổ gửi về cho gia đình. Và đồng thời cũng lấy ý kiến từ gia đình để giáo viên có biện pháp giáo dục nếu còn tiếp tục vi phạm.

+ Giao cho các em một số nhiệm vụ ở lớp, chẳng hạn như làm sao đỏ, tổ trưởng hoặc đơn giản như nhắc nhở các bạn vệ sinh lớp học thật sạch sẽ....Từ những nhiệm vụ được giao đó, tạo cho các em có ý thức hơn trong học tập, tư cách đạo đức của mình với tập thể, dần dần các em sẽ nhận ra những sai phạm của mình với bản bè xung quanh để mà sửa đổi thành những người tốt với bản thân và với tập thể lớp.

+ Biểu dương, khen thưởng, kịp thời: Ở lứa tuổi THCS, các em rất thích được khen ngợi và công nhận. Vì vậy, việc biểu dương, khen thưởng giúp các em tự tin vào bản thân mình, thấy được ý nghĩa khi chấp hành các nội quy, quy định.

Bên cạnh đó cũng nghiêm khắc kiểm điểm, thẳng thắn phê bình các em học sinh vẫn còn vi phạm các hành vi đạo đức.

Ví dụ: Ở lớp tôi đang chủ nhiệm có hai học sinh rất hiếu động, trong lớp nghịch ngợm trêu chọc các bạn trong lớp, chạy ra khỏi chỗ, gây mất trật tự trong giờ học. Hai bạn thường xuyên bày trò làm cả lớp buồn cười, giáo viên bộ môn khó chịu. Tôi dành thời gian trao đổi phân tích, đồng thời cũng nhờ thêm sự giúp đỡ nhắc nhở từ một số học sinh thường hay chơi cùng hai em. Dần dần hai em đã nhìn nhận được ra vấn đề và cũng có được sự thay đổi trong ý thức, các em chấp hành nội quy giờ học tốt hơn và việc học tập của hai em cũng tiến bộ hơn nhiều.

4. Giải pháp 4: Giáo viên chủ nhiệm cần tổ chức, khuyến khích học sinh mạnh dạn tham gia các phong trào, hoạt động tập thể.

Giáo viên chủ nhiệm cần tổ chức cho học sinh tham gia vào các hoạt động tập thể, các buổi hoạt động ngoài giờ lên lớp. Ngoài ra còn có sự kết hợp tuyên truyền, giáo dục đạo đức thông qua các hoạt động Đội, các tiết hoạt động ngoài giờ lên lớp nhằm giáo dục cho các em các kỹ năng sống, giáo dục đạo đức cho các em theo khẩu hiệu " Tiên học lễ, hậu học văn". Thường xuyên trao đổi với giáo viên bộ môn để nắm thông tin hai chiều giúp kịp thời, uốn nắn những học sinh có biểu hiện tiêu cực ở lớp mình.

Ví dụ: Với hai học sinh ở trên, sau những biện pháp đã thực hiện, các em đã có tiến bộ rõ rệt. Trong hoạt động ngoài giờ lên lớp “Xuân yêu thương”, hai học sinh trên đã tự tin đại diện lớp tham gia các hoạt động: Gói bánh chưng, trang trí trại và đều nhận được lời khen ngợi của thầy cô và các bạn. Sau buổi hoạt động ngoài giờ đó, các em cảm thấy việc đến trường và chấp hành kỷ luật không còn khó chịu như trước nữa.

Giáo viên chủ nhiệm phải gần gũi, quan tâm và sẵn sàng chia sẻ, gương mẫu trước học sinh. Giáo viên chủ nhiệm cũng nên dành thời gian cho các học sinh có biểu hiện e ngại, rụt rè, giúp các em hòa đồng cùng bạn bè và cảm thấy mình không bị xa lánh.

Ví dụ: Lớp tôi bắt đầu chủ nhiệm đầu năm có một học sinh rất rụt rè. Em thường ngồi đúng vị trí được quy định và chỉ ra ngoài vào giờ ra chơi nhưng đứng riêng một góc. Sau khi tìm hiểu qua các bạn và tâm sự với con, tôi nhận thấy em rụt rè vì sợ mình nói chuyện không tự tin, có thể làm các bạn chê cười. Qua các hoạt động tập thể lớp, tôi thường mời em tham gia cùng các bạn. Nhờ các hoạt động nhóm cùng các bạn, em đã bớt rụt rè và mạnh dạn hơn khi nói chuyện cùng các bạn. em đã vui hơn rất nhiều mỗi ngày đến lớp.

Trên cơ sở những giải pháp trên bản thân tôi đã mạnh dạn đưa ra một nội qui của lớp cộng điểm cho các em thực hiện tốt và trừ điểm cho các em vi phạm lỗi như sau:

Điểm được cộng cho mỗi lần học sinh cho mỗi hoạt động, mỗi lần trong ngày:

STT	Nội dung hoạt động	Điểm
1	Phát biểu ý kiến.	+ 5 điểm
2	Tham gia các phong trào do đội tổ chức Nếu đạt giải nhất, nhì, ba, khuyến khích.	+ 5 điểm
3	Các bài kiểm tra đạt điểm 8, 9, 10. Bài kiểm tra đạt điểm 7. Bài kiểm tra đạt điểm 5, 6 .	+ 5 điểm + 3 điểm + 2 điểm

4	Phát hiện những học sinh có hành vi xấu báo cáo với cô giáo chủ nhiệm.	+ 10 điểm
5	Trong một học kì không vắng học buổi nào.	+ 10 điểm

Điểm trừ cho mỗi lần học sinh vi phạm cho mỗi hoạt động, mỗi lần trong ngày:

Stt	Nội dung vi phạm	Điểm
1	Vắng mặt không phép.	- 3 điểm
2	Tham gia gây gỗ đánh nhau .	- 10 điểm
3	Sai đồng phục	- 2 điểm
4	Bài kiểm tra dưới 5 điểm.	- 2 điểm
5	Không nghiêm túc trong giờ học.	- 2 điểm
6	Không chuẩn bị bài làm bài ở nhà.	- 2 điểm
7	Không tham gia sinh hoạt tập thể.	- 2 điểm
8	Quay cóp khi kiểm tra.	- 5 điểm

Hàng tuần tổ trưởng tổng hợp điểm cho từng học sinh báo cáo trước lớp, vào tiết sinh hoạt. Cuối mỗi tháng, giáo viên chủ nhiệm lấy phần tổng hợp này làm cơ sở đánh giá xếp loại hạnh kiểm cho từng học sinh trong tháng, học kỳ chính xác. Em nào có tiến bộ tuyên dương khen thưởng kịp thời động viên các em làm tốt hơn nữa, em nào chưa tiến bộ giáo viên cùng phối hợp với gia đình và nhà trường tìm hướng giải quyết.

Với các biện pháp khác nhau đã áp dụng, tôi rút ra được những bài học kinh nghiệm. Giáo viên chủ nhiệm phải nắm chắc các kỹ năng như kỹ năng hiểu biết học sinh, kỹ năng sư phạm, kỹ năng đánh giá, nhận xét, kỹ năng điều hành....Giáo viên chủ nhiệm không chỉ có trách nhiệm, có lòng nhiệt huyết, tận tình mà còn phải có sự hy sinh, có lòng tin đối với học sinh và yêu thương học sinh bằng tình thương đúng mực.

IV. Kết quả triển khai áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.

Khảo sát kết quả học tập và rèn luyện tính đến thời điểm hiện tại:

+ Kết quả thu về như sau:

***Học lực:**

Giỏi		Khá		Trung bình		Yếu		Kém	
18	39,13%	20	43,48%	8	17,39%	0	0%	0	0%

***Hạnh kiểm**

Xếp loại	Trước khi áp dụng giải pháp		Sau khi áp dụng giải pháp	
	SL	Tỷ lệ	SL	Tỷ lệ
Tốt	41	89,23%	45	97,82%
Khá	5	10,87%	1	2,18%
Trung bình	0	0	0	0
Yếu	0	0	0	0

*** Các phong trào khác:**

- Dự thi các môn văn hóa cấp huyện đạt

+) Môn Toán: 2 giải

+) Môn KHTN lý: 2 giải

+) Môn Tin: 1 giải

+) Môn Hóa: 2 giải

+) Môn Sinh: 2 giải

* Đạt lớp tiên tiến cuối kỳ I năm học 2024-2025

* Tham gia đầy các hoạt động phong trào của liên đội phát động

* Tham gia thi văn nghệ chào mừng ngày nhà giáo Việt nam 20.11 đạt khuyến khích

* Tham gia viết về gương người tốt việc tốt đạt giải ba

* Tham gia ngày hội đọc sách đạt giải khuyến khích

Đặc biệt, một trong hai học sinh thường xuyên xuyên nghịch phá lớp chính là học sinh đã có bài viết về tấm gương người tốt việc tốt đạt giải và học sinh rụt rè, ít nói ở trên đã dám mạnh dạn cùng các bạn lên ý tưởng, tham gia vào ngày hội đọc sách toàn trường.

Kết quả cho thấy sáng kiến đã khắc phục được những nhược điểm mà học sinh thường mắc phải; đồng thời giúp học sinh tự tin và chủ động hơn trong cuộc sống và học tập.

V. Hiệu quả áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.

Từ tháng 9 năm 2024 đến tháng 4 năm 2025, với việc thực hiện các giải pháp nêu trong sáng kiến kinh nghiệm “ **Một số giải pháp giáo dục học sinh cá biệt thực hiện tốt nội quy trường lớp cấp THCS**”, tôi nhận thấy:

Với hình thức tổ chức, quản lí lớp ở trên đã mang lại hiệu quả tích cực trong học tập. Học sinh trong lớp nói chung có sự tiến bộ rõ rệt. Tỷ lệ học sinh yếu, trung bình giảm hẳn, học sinh khá giỏi tăng lên, không có học sinh nào vi phạm kỉ luật nghiêm trọng.

Đầu năm có những học sinh cá biệt nhưng cuối năm các em đã có nhiều tiến bộ rõ rệt.

Lớp xây dựng được đội ngũ ban cán sự lớp có năng lực và tập thể lớp đoàn kết, có tinh thần tự quản cao. Lớp học đã thực sự là “ngôi nhà thứ hai” của các em.

Phụ huynh học sinh dần đã có sự tương tác, phối hợp chặt chẽ với giáo viên, tin tưởng vào nhà trường và thầy cô giáo.

C. KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ

I. Kết luận

Có rất nhiều biện pháp để chủ nhiệm một lớp học thành công. Chúng ta không nên áp dụng rập khuôn máy móc bất kỳ một phương pháp giáo dục nào. “Cứ đi rồi sẽ đến”, “trao đi yêu thương để nhận lại yêu thương” là kim chỉ nam trong mọi phương pháp giáo dục. Trong suốt thời gian thực hiện đề tài này, tôi nhận thấy hài lòng vì đa số các học sinh lớp tôi đã nhận thức đúng đắn về hành vi học tập và rèn luyện đạo đức của mình. Các em có hành vi đạo đức chưa tốt đã ngoan lên rất nhiều. Bước đầu các em đã biết hòa đồng cùng bạn bè, biết đoàn kết và biết bảo vệ lẫn nhau. Tôi thiết nghĩ rằng, việc giáo dục cho học sinh cá biệt là một việc làm rất khó khăn và mất thời gian, vì vậy, tôi đã cố gắng từng bước khắc phục để tạo điều kiện và giúp đỡ các học sinh cá biệt vươn lên, tiến bộ hơn trong thời gian tới. Muốn duy trì tốt thành quả giáo dục cần có sự phối hợp chặt chẽ với các phong trào khác, những hoạt động khác, và đặc biệt cần phối hợp chặt chẽ giữa nhà trường với chi hội cha mẹ học sinh, các đoàn thể và nhân dân địa phương để tạo sức mạnh đồng bộ. Muốn làm tốt được những điều trên đòi hỏi người giáo viên chủ nhiệm lớp phải là người có uy tín, toàn diện, có năng lực thực sự chỉ đạo, dám nghĩ, dám làm với vai trò con chim đầu đàn. Khi nghiên cứu đề tài này xong tôi không còn lúng túng về công tác chủ nhiệm lớp nữa, tôi cảm thấy tự tin hơn khi được giao chủ nhiệm lớp, lòng say mê hứng thú với nghề càng được nâng cao hơn. Với đề tài ” ***Một số phương pháp trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh cá biệt*** ” tôi hy vọng sẽ góp một phần nhỏ giúp giáo viên và học sinh trường THCS Thanh Liệt có định hướng trong công tác chủ nhiệm mang lại kết quả giáo dục tốt hơn, toàn diện hơn.

II. Khuyến nghị

Từ thực tế việc dạy và học tác giả xin đề xuất một số vấn đề sau:

*** Với Sở GD&ĐT:** Tiếp tục trang bị cho giáo viên các trường những tài liệu cần thiết phục vụ cho công tác dạy học. Tiếp tục mở các lớp bồi dưỡng thường xuyên để giáo viên có điều kiện nâng cao trình độ, cập nhật công nghệ thông tin áp dụng cho đổi mới công tác giáo dục.

*** Với Phòng GD&ĐT huyện:** Cần tổ chức nhiều chuyên đề về đổi mới phương pháp giáo dục cho giáo viên chủ nhiệm để các giáo viên có cơ hội trao đổi, học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau.

*** Với các tổ chức đoàn thể trong và ngoài nhà trường:** Các đoàn thể cần duy trì hoạt động thường xuyên, nội dung phong phú để góp phần thúc đẩy, hỗ trợ cho các hoạt động dạy học của nhà trường. Địa phương và hội cha mẹ học sinh quan

tâm, tạo điều kiện về cơ sở vật chất cho các hoạt động của trường để thúc đẩy hoạt động giáo dục toàn diện của nhà trường ngày càng phát triển hơn.

- Nhà trường cần tổ chức những cuộc hội thảo về công tác chủ nhiệm ngay từ đầu năm học để đồng nghiệp có cơ hội trao đổi và học hỏi lẫn nhau về phương pháp làm công tác chủ nhiệm lớp có hiệu quả.

- Tổ bộ môn: trao đổi kiến thức, kinh nghiệm chủ nhiệm, cùng nhau tháo gỡ những vướng mắc trong công tác chủ nhiệm lớp, Từ đó rút kinh nghiệm cho bản thân để làm công tác chủ nhiệm trong những năm học tiếp theo được tốt hơn.

Trên đây là sáng kiến kinh nghiệm ” ***Một số phương pháp trong việc giáo dục đạo đức cho học sinh cá biệt*** ”, kính đề nghị Hội đồng sáng kiến huyện Thanh Trì và Hội đồng thẩm định sáng kiến ngành Giáo dục và Đào tạo huyện Thanh Trì xem xét công nhận sáng kiến kinh nghiệm cấp Huyện.

Thanh Trì, ngày 15 tháng 4 năm 2025

XÁC NHẬN CỦA CƠ QUAN

Người thực hiện

Chữ Thanh Minh

Nguyễn Thị Kim Thuận

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Điều lệ trường trung học - Bộ GD & ĐT.
2. Luật GD 2005 - Bộ GD & ĐT
3. Công tác chủ nhiệm lớp ở trường THCS – NXB đại học Hà Nội
4. Giáo dục toàn diện cho thanh niên, học sinh – NXB Thanh Niên
5. Đào Tạo Giáo Viên Trở Thành Người Chuyên Nghiệp – NXB Dân Trí
6. Cuộc đời và tính cách con người - NXB Lao động xã hội